

การบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย

นวัตรพย์ พิชัยสามารถ^{1*} และ นพดล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย และ 2) ศึกษาผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ที่มีโรงเรียนสาธิต จำนวน 52 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ 3 ท่าน ได้แก่ รองคณบดี หัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและอาจารย์พี่เลี้ยงของมหาวิทยาลัย และโรงเรียน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูพี่เลี้ยง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 312 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน มา 276 คน จาก 46 มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 88.46 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบยืนยัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย (1) การกำหนดคุณสมบัติของครูพี่เลี้ยง มีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 14 ข้อ (2) การจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 8 ข้อ (3) การประสานความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา มีตัวแปร ที่สังเกตได้ จำนวน 7 ข้อ (4) จัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อส่งเสริมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 5 ข้อ (5) การสร้างระบบตรวจสอบคุณภาพการสอนมีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 3 ข้อ (6) การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 3 ข้อ (7) การส่งเสริมการประยุกต์ความรู้เพื่อให้ในโรงเรียนจริง มีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 3 ข้อ (8) การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีตัวแปรที่สังเกตได้ จำนวน 3 ข้อ และ 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยจำกัได้รับทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์และถูกต้องครอบคลุม

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียนสาธิต, สนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครู

¹ นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. +669 3961 9591 อีเมล: joechem111@hotmail.com

The Demonstration School Administration for Supporting Pedagogy Training in the University

Nawasup Pichaisamart^{1*} and Nopadol Chenaksara²

Abstract

The research objectives were 1) to analyze the factors of demonstration school administration for pedagogy support, 2) to determine the confirmation on the factors of demonstration school administration for pedagogy support. The sample of this research consisted of 52 Faculties of Education with Demonstration Schools under the Office of the Higher Education Commission. The respondents were 6 persons from each Faculty of Education with Demonstration Schools which included 3 respondents from the Faculty of Education; a deputy dean, experience training supervisor, and educational supervisor, another 3 respondents from Demonstration School; school director, deputy school director in academic affair, and school mentor, in the total of 312 respondents. The reply of questionnaires were received from 276 respondents, 46 universities, and calculated as 88.46%. The instruments used for data collection were semi-structured interview form, opinionnaire, and confirmation form. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Exploratory Factor Analysis including content analysis. The findings of this research were as follows: 1) The factors of demonstration school administration for pedagogy support in university were comprised of; 1) setting necessary qualifications of mentor with 14 observed variables, 2) providing working unit in charge of pedagogy training with 8 observed variables, 3) collaborating in pedagogy training with 7 observed variables, 4) organizing activities of seminars to promote pedagogy training with 5 observed variables, 5) establishing quality assurance system for pedagogy with 3 observed variables, 6) encouraging positive attitude towards teacher profession with 3 observed variables, 7) promoting transfer of knowledge to classroom with 3 observed variables, and 8) being good role model with 3 observed variables. 2) The confirmation on the factors of demonstration school administration for pedagogy support were found in accordance with the standard of propriety, feasibility, utility and accuracy.

Keywords: Demonstration School Administration, Pedagogy Support

¹ Graduate Student, Education, Silpakorn University

² Assistant Professor, Education, Silpakorn University

* Corresponding Author Tel. +669 3961 9591 e-mail: joechem111@hotmail.com

1. บทนำ

กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครูเพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครู เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่ทำให้บัณฑิตครูมีทักษะและความพร้อมในการปฏิบัติงานครูมากขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู ด้วยประสบการณ์วิชาชีพมีอิทธิพลสำคัญต่อนักศึกษาครูมากกว่าประสบการณ์ทั้งหลายที่นักศึกษาได้รับ หากกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีประสิทธิภาพก็จะช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานครูของตน อันจะเป็นผลให้บัณฑิตครูมีคุณภาพอย่างแท้จริง เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างแท้จริง เพราะหน่วยงานผู้ผลิตครูคือ สถานที่ฝึกปฏิบัติเป็นแหล่งต้นแบบที่จะให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยจึงได้มีการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งขึ้นเป็นห้องปฏิบัติการฝึกหัดครู คำกล่าว ของ สมุนทนา [1] จากสารอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การสร้างโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อให้คณาจารย์และนิสิตระดับปริญญาที่มาศึกษาวิชาชีพครูใช้โรงเรียนสาธิต ฯ ในการทดลอง ฝึกปฏิบัติ และวิจัยด้านการเรียนการสอน ควบคู่ไปกับทฤษฎีการศึกษาเพื่อจะได้เด็กที่เก่ง ดี และมีความสุข ตามหลักการจัดการศึกษาสากล และได้ครูที่มีความรู้ความสามารถไปพร้อมกัน

สรุป หน้าที่หลักของโรงเรียนสาธิตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นต้นแบบพัฒนากระบวนการคิด เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้โดยคุณภาพของนักเรียนเป็นที่ยอมรับของสังคมส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านการศึกษาคือเป็นแหล่งทดลองวิธีการสอนใหม่หรือเป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นิสิตคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์เป็นห้องปฏิบัติการของคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ในประเทศไทย

ปัญหาของการวิจัยในความเป็นจริง ณ ปัจจุบัน โรงเรียนสาธิตหาได้ทำหน้าที่ดังกล่าวหรือไม่ สอดคล้องกับงานเขียนของ เฉลิมลาภ [2] ที่กล่าวว่า สาธิตถูกใช้ในการธุรกิจด้านการศึกษาเป็นแบรนด์ที่ประสบความสำเร็จ

จนโรงเรียนเอกชนหลายแห่งเกาะกระแสหยิบชื่อมาโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทั้งที่ไม่ได้สังกัดมหาวิทยาลัยไม่มีการฝึกหัดครู ส่วนใหญ่กล่าวอ้างถึงการนำแนวคิดของโรงเรียนสาธิตมาใช้ในการเรียนการสอน เช่น โรงเรียนสาธิตสังกัดเอกชน วิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนสาธิตไม่แสดงเสรีภาพ แห่งการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนสาธิตต้อง “ก้าวหน้า” การศึกษากระแสหลักของชาติจุดใดที่เห็นว่าการศึกษาระแสหลักมีข้อจำกัด โรงเรียน สาธิตจะต้องมีวิธีก้าวหน้าไปสู่ทางออกได้เสมอนี้จึงเป็น ที่มาของคำว่า “แบบอย่าง” อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษานั้นเอง ปัจจุบันโรงเรียนสาธิตกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจไม่ต่างจากสถานศึกษาระแสหลักอื่น นอกจากนี้ สิ่งที่โรงเรียนสาธิตส่วนใหญ่คิดว่าสถาบันการศึกษาระแสหลักไม่อาจทำได้ คือ 1) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในรูปแบบการเป็นห้องปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษา และ 2) การวิจัย ค้นคว้าและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ ความจริงที่ปรากฏอยู่ขณะนี้คือ สถาบันการศึกษาระแสหลักสามารถดำเนินการกิจการทั้ง 2 ประการ ซึ่งโรงเรียนสาธิตคิดว่าเป็น “อัตลักษณ์” ของตนเองและบางแห่งสามารถกระทำได้คุณภาพมากกว่า เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนสาธิตล้มเสรีภาพ ในการก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลงในการจัดการ ศึกษาของตนเอง และกลัวว่า ความแปลกแยก จากการ ศึกษากระแสหลักคือ ความผิดทั้งที่ในอดีตโรงเรียนสาธิตเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงการศึกษาของไทยมาโดยตลอด ตัวอย่างเช่น การปรับโครงสร้างระบบการศึกษาเป็น 6:3:3

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย

2.2 เพื่อศึกษาผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ที่มีโรงเรียนสาธิต จำนวน 58 แห่ง และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ที่มีโรงเรียนสาธิตซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบ แบ่งชั้น (Stratified Random

Sampling) จำนวนตัวอย่างได้มาจากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan [3] ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 แห่ง แต่ละแห่งมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 6 ท่าน ประกอบด้วยจากคณะศึกษาศาสตร์ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์จากคณะศึกษาศาสตร์ ได้แก่รองคณบดีและหัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอาจารย์พี่เลี้ยงของมหาวิทยาลัย และโรงเรียน 3 ท่าน ได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูพี่เลี้ยง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 312 คน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

การจัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นระบบตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตำรา เอกสารวิชาการ บทความ รายงานการวิจัย และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสาธิต เพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยและนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา สอบและแก้ไขโครงร่างการวิจัยตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบโครงร่างการวิจัย แล้วจึงขออนุมัติหัวข้อการทำวิจัยต่อบัณฑิตวิทยาลัย

4.2 การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยทำการกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และยืนยันผลที่ได้โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ศึกษาค้นคว้าตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยการกำหนดปัญหาของการวิจัยและกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปวรรณกรรม โดยใช้วิธีวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยมีขั้นตอนที่วิจัยศึกษาดำเนินการดังนี้

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยและสรุปวรรณกรรม โดยใช้วิธี

วิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย มาผนวกกับแนวคิดการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดโรงเรียนสาธิตซึ่งจากการศึกษา วิเคราะห์ และสรุป ผลที่ได้ คือ ตัวแปรการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย

4.2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วจึงนำตัวแปรขององค์ประกอบมากำหนดตัวชี้วัดเพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยรายละเอียดดังนี้

4.2.3 นำตัวแปรคุณลักษณะการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย ขั้นตอน ที่ 1 มาสร้างเป็นกระแทกคำถามในแบบสอบถามชนิดประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือการวิจัยในลักษณะแบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ (Likert's Rating Scale) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำชี้แนะ

4.2.4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม) โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาว่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป แล้วจึงปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาตามข้อเสนอแนะ

4.2.5 ทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกับการวิจัย แต่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างทุกประการ จำนวน รวม 5 มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยละ 6 ท่าน ได้แก่ผู้ให้ข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ 3 ท่านคือ อาจารย์จากคณะศึกษาศาสตร์ได้แก่รองคณบดีและหัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอาจารย์พี่เลี้ยงของมหาวิทยาลัย และจากโรงเรียน 3 ท่าน คือผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูพี่

เลี้ยง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 30 ท่าน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าเท่ากับ 0.9798

4.2.6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ คณะศึกษาศาสตร์ที่มีโรงเรียนสาธิตจำนวน 52 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลแต่ละ 6 ท่าน คือ คณะศึกษาศาสตร์ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์จากคณะศึกษาศาสตร์ ได้แก่ รองคณบดีและหัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอาจารย์พี่เลี้ยงของมหาวิทยาลัย และโรงเรียน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูพี่เลี้ยง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 312 คน และได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 46 มหาวิทยาลัย จำนวนตามกลุ่มตัวอย่าง รวม 276 คน คิดเป็นร้อยละ 88.46 เพื่อการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) และวิเคราะห์น้ำหนักของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบมาเป็นเกณฑ์ในการสร้างการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยจากัดรับผลที่ได้จากการดำเนินการผลที่ได้คือองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย

4.2.7 ดำเนินการยืนยันการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยโดยการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน การยืนยันหาความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความถูกต้องครอบคลุมของการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยโดยอ้างอิงกับผู้เชี่ยวชาญ

4.3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ พิมพ์และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขอจบการศึกษา

5. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยประกอบด้วย

5.1 ผลการรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปองค์ประกอบเชิงสำรวจองค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal component analysis : PCA) เพื่อหาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย ได้ผลการทดสอบ KMO Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy ของข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเท่ากับ 0.903 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.8 แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นสามารถใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบได้ในระดับดีมาก ดังนั้นข้อมูลชุดนี้จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดี เมื่อนำองค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรหรือค่าไอเกน (eigen value) เท่ากับ 1 ขึ้นไปตามวิธีของไกเซอร์ (Kaiser) ได้ จำนวน 29 องค์ประกอบ นำไปหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal rotation) ด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax method) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) เท่ากับ 0.55 ขึ้นไป จำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบต้องมีตัวแปรบรรยายองค์ประกอบนั้น ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป ซึ่งพบว่า ได้ 8 องค์ประกอบดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบ

องค์ประกอบ	Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	ค่าความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม	ค่าความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	42.171	31.471	31.471	12.428	9.274	9.274
2	5.741	4.284	35.755	8.653	6.457	15.732
3	4.983	3.718	39.473	7.939	5.925	21.656
4	3.927	2.930	42.404	4.415	3.295	24.951
5	3.031	2.262	46.666	4.098	3.058	28.009
6	2.700	2.015	48.681	4.001	2.890	30.995
7	2.637	1.968	48.648	3.781	2.628	33.817
8	2.361	1.762	50.410	3.444	2.609	36.387

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าร้อยละของความแปรปรวน อยู่ระหว่าง 2.609 - 9.274 และค่าร้อยละความแปรปรวน สะสมเท่ากับ 36.387 ลักษณะนี้แสดงว่าทั้ง 8 ตัวบ่งชี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ เท่ากับ 36.387 และองค์ประกอบการบริหารโรงเรียน สาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย มี 8 ตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการ ฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ	ตัวแปร องค์ประกอบ
1. การกำหนดคุณสมบัติของครูที่เลี้ยง	14
2. จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพครู	8
3. การประสานความร่วมมือในการฝึก ประสพการณ์ของนักศึกษา	7
4. จัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อ ส่งเสริมการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ	5
5. สร้างระบบตรวจสอบคุณภาพการสอน	3
6. การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	3
7. ประเมินตามสภาพจริง	3
8. การเป็นแบบอย่างที่ดี	3

จากตารางที่ 2 ในแต่ละองค์ประกอบสามารถสังเกต เห็นตัวแปรที่แตกต่างกันในแต่ละองค์ประกอบได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 ตัวแปรของแต่ละองค์ประกอบ

ตัวแปร	องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดคุณสมบัติครูที่เลี้ยง
1	ตรวจสอบกิจกรรมของการฝึกวิชาครูให้สอดคล้องกับ นโยบายของชาติ
2	การจัดให้มีการสัมมนาระหว่างการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ ครูเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ระหว่าง ฝึกประสพการณ์
3	วางแผนหาผู้ประสานงานระหว่างคณะทำงานของ มหาวิทยาลัยกับโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งนักศึกษาฝึก วิชาชีพครู
4	การสร้างการตระหนักแก่นักศึกษาฝึกวิชาครูถึงกฎระเบียบ ในโรงเรียนที่ฝึกสอน และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
5	ครูพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาช่วยเหลือแก่นักศึกษาฝึกวิชาครูอย่าง กัลยาณมิตร
6	ดำเนินการหาผู้เชี่ยวชาญที่สอนวิชาระดับชั้นและโรงเรียน เดียวกันเพื่อให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกวิชาครู
7	เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเป็นครูที่ปรึกษานักเรียน โดยการจัดกิจกรรมในช่วงโฮมรูมและจัดประชุม ผู้ปกครอง

ตารางที่ 3 ตัวแปรของแต่ละองค์ประกอบ (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดคุณสมบัติครูที่เลี้ยง
8	ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูมีแรงจูงใจ มีความตระหนัก ในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาฝึกวิชาครู
9	วางแผนส่งเสริมวิธีการเป็นผู้นำและเรียนรู้วิธีการควบคุม ชั้นเรียนแก่นักศึกษาฝึกวิชาครู
10	ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูสามารถสร้างบรรยากาศการ เรียนการสอนที่ดีได้
11	คัดสรรอาจารย์ที่เก่งเพื่อเป็นต้นแบบและสร้างความ ตระหนักของครูมืออาชีพที่มีความรู้และประสบการณ์ให้ เป็นที่ประจักษ์ให้นักศึกษาฝึกวิชาครู
12	กำหนดค่าตอบแทนพิเศษให้ครูพี่เลี้ยงเพื่อสร้างขวัญ กำลังใจในการดูแล กำกับนักศึกษาฝึกวิชาครู
13	ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องการจัดการชั้นเรียน
14	ดำเนินการสร้างห้อง Micro teaching เพื่อให้นักศึกษาฝึก วิชาครูได้ฝึกซ้อม
องค์ประกอบที่ 2 จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการ ฝึกประสพการณ์วิชาชีพครู	
1	จัดตั้งคณะทำงานหน่วยงานที่มีความพร้อมในการให้ คำปรึกษาการบริหารชั้นเรียนแก่นักศึกษาฝึกวิชาครู
2	สร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกวิชาครูเกี่ยวกับการ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียน
3	จัดตั้งคณะทำงานหน่วยงานที่มีความพร้อมในการให้ คำปรึกษาการวิจัยในชั้นเรียนแก่นักศึกษาฝึกวิชาครู
4	หน่วยงานด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียนมีความ พร้อมในการให้คำปรึกษากับนักศึกษาฝึกวิชาครู
5	ผู้อำนวยการโรงเรียนมีส่วนร่วมเป็นกรรมการของคณะ ศึกษาสาธิตในเรื่องเกี่ยวข้องกัต้นสังกัดนักศึกษฝึกวิชา เข้ามาฝึกประสพการณ์ในสถานศึกษา
6	สร้างความตระหนักในการสำรวจค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียนและสถานที่ในโรงเรียนก่อนออกฝึกประสพการณ์ วิชาชีพครู
7	หน่วยงานด้านการประกันคุณภาพของโรงเรียนมีความ พร้อมในการให้คำปรึกษากับนักศึกษาฝึกวิชาครู
8	การวางแผนจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในให้มี ความปลอดภัยแก่นักศึกษาฝึกวิชาครู
องค์ประกอบที่ 3 การประสานความร่วมมือในการ ฝึกประสพการณ์ของนักศึกษา	
1	ฝ่ายบริหารโรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษา ฝึกวิชาครูเกี่ยวกับงานปกครองในสถานศึกษา
2	ส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเรื่อง ค่านิยมทางการศึกษาในสภาพปัจจุบัน
3	ส่งเสริมครูต้นแบบให้นักศึกษาฝึกวิชาครูรับผิดชอบ โปรแกรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 3 ตัวแปรของแต่ละองค์ประกอบ (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบที่ 3 การประสานความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา
4	เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเป็นครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือป้องกันและแก้ปัญหาการเรียน
5	คณะทำงานของมหาวิทยาลัยและโรงเรียนมีการวางแผนร่วมกันในการฝึกนักศึกษาฝึกวิชาครู
6	ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ
7	ส่งเสริมนักศึกษาฝึกวิชาครูให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางกายทางจิตและความมั่นคงทางอารมณ์
	องค์ประกอบที่ 4 จัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อส่งเสริมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
1	จัดกิจกรรมสร้างโอกาสให้มีการดูงานนอกสถานที่เพื่อนำมาพัฒนาการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาฝึกวิชาครู
2	ประเมินศักยภาพและกำหนดแผนการพัฒนาก่อนฝึกนักศึกษาฝึกวิชาครูที่มีสภาวะเป็นปกติ
3	วางโครงสร้างหน่วยงานที่ติดตามผลการฝึกสอนเมื่อนักศึกษาฝึกวิชาครูไปทำงานที่อื่น
4	การจัดประชุมสัมมนานักศึกษาฝึกวิชาครูเพื่อทราบปัญหาและเพื่อพัฒนาการฝึกประสบการณ์
5	ส่งเสริมการแข่งขันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการโฮมรูมการสร้างสื่อเพื่อให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเกิดแรงจูงใจ
	องค์ประกอบที่ 5 สร้างระบบตรวจสอบคุณภาพการสอน
1	สร้างบรรยากาศแห่งการปฏิรูปการศึกษาให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเห็นเชิงประจักษ์
2	ส่งเสริมนักศึกษาวิชาชีพครูให้มีความสามารถในการฝึกทักษะด้านการอ่านเขียนให้แก่ผู้เรียน
3	วางแผนงานในการสร้างระบบตรวจสอบคุณภาพการสอนของนักศึกษาฝึกวิชาครูอย่างเข้มงวด
	องค์ประกอบที่ 6 การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
1	การส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูดูแลเอาใจใส่ความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
2	การสร้างความตระหนักให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเกี่ยวกับอาชีพครูว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติมีเจตคติของความเป็นครูที่ดีและเห็นความสำคัญของการเป็นครูอย่างแท้จริง
3	การสร้างความตระหนักในเรื่องการตรงต่อเวลาเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียนความมีคุณธรรม จริยธรรมและตระหนักในหน้าที่ให้นักศึกษาฝึกวิชาครู
	องค์ประกอบที่ 7 สร้างเกณฑ์ประเมินตามสภาพจริง
1	ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูมีการสร้างเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลตรงตามสภาพจริง
2	การกำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถทักษะและความรู้ในเนื้อหาวิชาการของนักศึกษาฝึกวิชาครู
3	ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูสามารถประยุกต์ความรู้จากตำราเรียนไปใช้ในห้องเรียนจริง

ตารางที่ 3 ตัวแปรของแต่ละองค์ประกอบ (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบที่ 8 การเป็นแบบอย่างที่ดี
1	การสร้างความตระหนักแก่นักศึกษาฝึกวิชาครูให้เห็นความสำคัญของการเป็นครูอย่างแท้จริงนักศึกษาฝึกวิชาครูมีเจตคติของความเป็นครูที่ดีและให้ความทุ่มเทอย่างหนัก
2	การส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสามารถประเมินตนเองทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความคิดกับการกระทำ
3	ส่งเสริมกิจกรรมมนุษย์สัมพันธ์และทักษะการสัมพันธ์สื่อสารของนักศึกษาฝึกวิชาครูกับคนอื่นได้

5.2 ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยโดยใช้วิธียืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบ จำนวน 8 องค์ประกอบ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นว่ามีความถูกต้องเหมาะสมเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่นำไปใช้ โดยองค์ประกอบที่ 3, 4, 6, 7 และ 8 ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน ให้ความคิดเห็นว่าตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ตารางที่ 4 ตัวอย่างผลการยืนยันองค์ประกอบที่ 8

การบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

องค์ประกอบที่ 8 การเป็นแบบอย่างที่ดี	ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้	ความเป็นประโยชน์	ความถูกต้องครอบคลุม
การสร้างความตระหนักแก่นักศึกษาฝึกวิชาครูให้เห็นความสำคัญของการเป็นครูอย่างแท้จริงนักศึกษาฝึกวิชาครูมีเจตคติของความดีและความทุ่มเทอย่างหนัก	ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เห็นว่าการเป็นครูอย่างแท้จริงเหมาะสม	ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เห็นว่ามีความเป็นไปได้	ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เห็นว่ามีประโยชน์	ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน มีความถูกต้อง

ตารางที่ 4 ตัวอย่างผลการยืนยันองค์ประกอบที่ 8
 การบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการ
 ฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยโดย
 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน
 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 8 การเป็น แบบอย่างที่ดี	ความ เหมาะสม	ความเป็น ไปได้	ความเป็น ประโยชน์	ความ ถูกต้อง ครอบคลุม
การส่งเสริมให้ นักศึกษาฝึก วิชาครูเป็น แบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียนและ สามารถประเมิน ตนเองทำให้เกิด ความสมดุล ระหว่าง ความคิดกับการ กระทำ	5 คน	5 คน	5 คน	5 คน
ส่งเสริมกิจกรรม มนุษย์สัมพันธ์ และทักษะการ สัมพันธ์สื่อสาร ของนักศึกษา ฝึกวิชาครูกับ คนอื่นได้	5 คน	5 คน	5 คน	5 คน

จากตารางพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณา
 ความเหมาะสมของการบริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุน
 การฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยว่าจกัได้รับพบว่า
 องค์ประกอบที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การสร้าง
 ความตระหนักแก่นักศึกษาฝึกวิชาครูให้เห็นความสำคัญ
 ของการเป็นครูอย่างแท้จริงนักศึกษาฝึกวิชาครูมีเจตคติ
 ของความเป็นครูที่ดีและให้ความทุ่มเทอย่างหนัก การ
 ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกวิชาครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
 และสามารถประเมินตนเองทำให้เกิดความสมดุลระหว่าง
 ความคิดกับการกระทำและส่งเสริมกิจกรรมมนุษย์
 สัมพันธ์และทักษะการสัมพันธ์สื่อสารของนักศึกษาฝึก
 วิชาครูกับคนอื่นได้ มีความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์
 ความถูกต้องครอบคลุมทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 100

6. สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียน
 สาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยมี

จำนวน 8 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการ
 บริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครู
 ในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นพหุองค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดคุณสมบัติของครูที่เลี้ยง
 (Setting necessary qualifications of mentor) ทั้งนี้
 เนื่องจากจากการที่จะฝึกนิสิตฝึกวิชาครูให้ได้ผลจำเป็น
 อย่างยิ่งที่ต้องใช้ครูที่เลี้ยงที่เป็นต้นแบบที่ถูกคัดเลือกมา
 เป็นอย่างดีเพราะการที่จะออกไปเป็นครูที่นิสิตจะต้อง
 ได้รับการอบรม พัฒนาทักษะและความสามารถ จาก
 แม่แบบที่ดีก่อน ครูที่เป็นต้นแบบจะเป็นแม่พิมพ์ของ
 แม่พิมพ์ ครูที่เลี้ยงจะคอยดูแลเอาใจใส่น้องให้ความ
 ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำและชี้แนะแนวทางในการ
 ปฏิบัติตนเพื่อปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรดังนั้นจึง
 เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในการกำหนดคุณสมบัติของครูที่เลี้ยง
 สอดคล้องกับ Miller [4] ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การ
 จัดดำเนินงานและการบริหารโครงการฝึกสอนในระดับ
 มัธยมศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู 7 แห่ง ในรัฐเคนทักกี
 โดยใช้แบบสอบถามสำรวจความเห็นของผู้อำนวยการ
 ฝึกสอน ผลการวิจัยพบว่าสถาบันฝึกหัดครูทั้ง 7 แห่ง มี
 เกณฑ์ ในการคัดเลือกครูที่มาเป็นครูที่เลี้ยง ครูที่เลี้ยงแต่
 ละคนรับผิดชอบนักศึกษา 1 คน ตลอดภาคการฝึกสอน
 และทั้ง 7 วิทยาลัย ให้คำตอบแทนครูที่เลี้ยง ครูที่เลี้ยงมี
 ส่วนในการประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน

องค์ประกอบที่ 2 จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการ
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Providing working unit in
 charge of pedagogy training) ทั้งนี้เนื่อง มาจากการที่
 จะพัฒนาศักยภาพของนิสิตฝึกประสบการณ์ วิชาชีพให้มี
 คุณภาพ เช่น ด้านความรู้ ทักษะ การสอน การจัดการชั้น
 เรียน เจตคติต่อวิชาชีพ และการพัฒนาด้านอารมณ์
 บุคลิกภาพ การอยู่ร่วมกันในองค์กรจำเป็น อย่างยิ่งที่
 จะต้องมีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อทำให้การฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพบรรลุเป้าหมายดังนั้นการมี
 หน่วยงานที่รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู
 โดยตรงจึงจำเป็นมาก

องค์ประกอบที่ 3 การประสานความร่วมมือใน การ
 ฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา (Collaborating in
 pedagogy training) ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่จะบรรลุ
 เป้าหมายในการฝึกประสบการณ์จะต้องมีหน่วยงานที่ม
 เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานเริ่มตั้งแต่ในมหาวิทยาลัย โดย

คณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตจะต้องมีการเตรียมหลักสูตรการสอน การเตรียมพี่เลี้ยง การเตรียมสถานที่ฝึกสอน โรงเรียนสาธิตก็ต้องมีการเตรียมงานต่าง ๆ มีหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องเช่นฝ่ายสถานที่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวิจัยเป็นต้นดังนั้น การประสานความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาจึงมีความสำคัญมาก

องค์ประกอบที่ 4 การจัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อส่งเสริมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Organizing activities of seminars to promote pedagogy training) ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่จะทำให้นิสิตคนหนึ่งกลายเป็นครูที่สมบูรณ์แบบจำเป็นต้องได้ฝึกประสบการณ์ที่หลากหลายทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียนทั้งการได้รับคำแนะนำที่ดีจากครูพี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศการฝึกอบรมสัมมนาจะช่วยนิสิตหลายด้าน เช่น เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาหรือแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ค้นหาแนวทางประกอบการตัดสินใจหรือกระตุ้นให้นิสิตที่เข้าร่วมสัมมนานำหลักวิธีการที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

องค์ประกอบที่ 5 การสร้างระบบตรวจสอบคุณภาพการสอน (Establishing quality assurance system for pedagogy) ทั้งนี้เนื่องมาจากหน้าที่หลักของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพคือการสอนในห้องเรียน ไม่ว่านิสิตจะใช้รูปแบบการสอนแบบใด เป็นต้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการตรวจสอบว่าวิธีการเหล่านั้นดีพอหรือมีความเหมาะสมเพียงใดการสร้างระบบตรวจสอบคุณภาพการสอนจึงเป็นตัวสะท้อนที่ดีว่านิสิตมีจุดแข็งจุดอ่อนในเรื่องใดบ้างจะได้แก้ไขและปรับปรุงพัฒนาการสอนให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป สอดคล้องกับ John [5] และคนอื่น ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานไว้ 8 ประเภท ดังนี้ 1) งานพัฒนาการสอนและหลักการ 2) งานธุรการ การเงินและการบริการของโรงเรียน 3) งานเป็นผู้นำชุมชนที่ตั้งอยู่ 4) งานบุคคล 5) งานอาคารสถานที่ 6) งานจัดการรถรับส่งนักเรียน 7) งานจัดระบบบริหารโรงเรียนให้ถูกต้องและ 8) งานปกครองดูแลนักเรียน

องค์ประกอบที่ 6 การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู (Encouraging positive attitude towards teacher profession) ทั้งนี้เนื่องมาจากเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของ

ครูนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งต่องานที่ทำอยู่ เจตคติที่ดีจะทำให้ครูทำงานอย่างมีความสุข มีความตั้งใจในการทำงาน มีความเสียสละ มีเมตตา กรุณา อดทนอดกลั้น มีความภูมิใจในอาชีพของตน การสอนก็จะมีคุณภาพ เพราะครูใส่ใจ เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของครูผู้สอนจะมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนด้วย ครูจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน อันจะส่งผลให้เกิดระเบียบวินัยในชั้นเรียน หรือการจัดการเรียนการสอนก็จะเป็นไปด้วยความราบรื่น สอดคล้องกับ Macgilchrist [6] ได้เสนอแนวคิด ความคิดรวบยอด หลักการและเหตุผล ของแนวคิดในการพัฒนาโรงเรียนอัจฉริยะ (The concepts, principles and attributes of the nine intelligences) หลักการและเหตุผลของแนวคิดในการพัฒนาโรงเรียนอัจฉริยะ 9 ประการ เช่น ความฉลาดด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethical intelligence: EthQ) ความฉลาดด้านความรู้สึกนึกคิด (Spiritual intelligence: SQ) ความฉลาดด้านบริบทของสิ่งแวดล้อม (Contextual intelligence: CQ)

องค์ประกอบที่ 7 สร้างเกณฑ์ประเมินตามสภาพจริง (Creating authentic assessment criteria) ทั้งนี้เนื่องมาจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูการเรียนในภาคทฤษฎีคงไม่เกิดประโยชน์หากไม่นำมาปฏิบัติจริงในห้องเรียน สิ่งที่ได้ได้นั้นเป็นข้อมูล เป็นการแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งความสามารถทางความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติ และคุณลักษณะทางจิตใจ มีความคลาดเคลื่อนผิดพลาดน้อยที่สุด ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใดมีความสามารถได้คะแนนสูง ตัดความผิดพลาดที่ผู้มีความสามารถสูงกลับได้คะแนนน้อยดังนั้นการสร้างเกณฑ์ประเมินตามสภาพจริงจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง สอดคล้องกับ Spivey [7] ได้ทำการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จของนักศึกษาฝึกสอน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของนักศึกษาฝึกสอนคือ โปรแกรมการฝึกสอน ซึ่งทางสถาบันฝึกหัดครูควรได้พิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการฝึกสอน การดำเนิน งานและการประเมินผลนักศึกษาฝึกสอน ส่วนการประเมิน ผลความสำเร็จของโปรแกรมการฝึกสอนขึ้นอยู่กับเครื่องมือ ที่ใช้ว่ามีมาตรฐานเพียงใด

องค์ประกอบที่ 8 การเป็นแบบอย่างที่ดี (Being good role model) ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนจะยึด

ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างเสมอการแสดงออก การประพฤติ บุคลิกภาพ การแต่งกาย วาจา จริยธรรมที่เหมาะสมกับ ความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอที่ทำให้นักเรียนเลื่อมใส ศรัทธา การให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในลักษณะ สร้างสรรค์ในกระบวนการเรียนการสอนนักเรียนจะถือ เอาเป็นแบบอย่าง ดังมีผู้กล่าวว่าร้อยละห้าของการกระทำ การกระทำที่เป็นแบบอย่างที่ดีนับว่าเป็นองค์ประกอบ สำคัญยิ่งของผู้เรียนสอดคล้องกับแนวคิดของ Zimpher [8] ได้กล่าวถึงประเภทสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ 4 ประเภท ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านเทคนิคการสอน (Technical) 2) สมรรถนะด้านการแก้ปัญหา (Clinical competence) 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ความเป็น ครู (Personal competence) หมายรวมถึงความสามารถ ในการพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงความเป็นครู การสอน และการรับรู้ตนเองในฐานะครูตระหนักในเอกลักษณ์ ระบบคุณค่า ความสามารถตนเองในการเผชิญปัญหาและ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และกลุ่มสัมพันธ์ 4) สมรรถนะด้านการวิพากษ์ (Critical competence)

7. ข้อเสนอแนะการวิจัย

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ผู้บริหาร โรงเรียนสาธิตสามารถนำองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูใน มหาวิทยาลัยไปใช้เพื่อให้ประสิทธิภาพ ดังนี้

7.1.1 ศึกษานโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ให้ชัดเจนแล้วจัดทำนโยบายและวางแผนในการบริหาร จัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างรอบคอบและ รอบด้าน

7.1.2 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและโรงเรียนทำงาน ร่วมกันในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูผู้บริหาร มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนพันธกิจด้านการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของโรงเรียนในเครือข่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพและเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี ระหว่างมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนสาธิต

7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการ บริหารโรงเรียนสาธิตเพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครู ในมหาวิทยาลัย

7.2.2 ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิต เพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัย

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] Sumonta Promboon. (2001). Demonstration School. Bangkok : Srinakharinwirot University.
- [2] Chalemlahpp Thongaht. (2010). "The Actual Demonstration School: Learning Management Based on Progressive Education Philosophy." JOURNAL OF EDUCATION NARESUAN UNIVERSITY. Vol.12 No.1 : 71-94. (in Thai)
- [3] Krejcie, R.V., and P.W. Morgan, (1970). Educational and Psychological Measurement. New York : Harper & Row Publishers.
- [4] Miller, Podney Don. (1973). An Analysis of the Organization and Administration of Secondary Student Teaching Practices in the State College and Universities of Kentucky. Universities of Kentucky.
- [5] John A. Ramseyer and Others. (1995). Factor Affecting Educational Administration. Ohio : Ohio State University.
- [6] Macgilchrist, Barbara. (2004). The Intelligent School. The United State of America : Paul Chapman Publishing Ltd.
- [7] Spivey, Don Ray, (1972). The Prediction of Student Teaching Success in Teacher Education Program: Development and Present Status. The Florida State University.
- [8] Zimpher, N. (1989). Evaluating Fielding-Based Experience in Teacher Education. Boston : Massachusetts Academic.